

Kilpailusäännöt

Tiivistelmä kilpailijan kannalta kaikkein keskeisimmistä kilpailusäännöistä.

Kokonaisuudessaan kilpailusäännöt löytyvät Valjakkourheilijoiden Liiton nettisivuilta

<http://vul.fi/kilpailutoiminta/saannot>

HUOM! Nämä eivät ole viralliset säännöt! Mikäli tekstissä on virheitä tai ristiriitaisuuksia virallisten sääntöjen kanssa, ovat säännöt virallinen tulkintalähde. Epäselvissä tapauksissa ota yhteyttä kilpailun tuomariin.

Yleiset

Kilpailijoilla tulee olla voimassa oleva Valjakkourheilijoiden liiton kilpailulisenssi (lisätietoja lisenssistä: <http://www.vul.fi/kilpailutoiminta/ilmoittautuminen-kilpailuun/valjakkourheilun-lajilisenssi>). Koirajuoksu- ja harrastussarjoissa lisenssiä ei vaadita, mutta tällöin kilpailijan tulee lunastaa kilpailun järjestäjältä kilpailukohtainen vakuutus. Lisenssin hankkiminen edellyttää jäsenyyttä jossakin VUL:n alaisessa seurassa. Kilpailijan tulee edustaa samaa seuraa koko lisenssikauden.

Kilpailija on itse vastuussa kilpailupaikalla oman käytöksensä lisäksi myös avustajiensa ja koiriensa käytöksestä. Mikäli kilpailijan/avustajan/koirien käytös on kilpailulle/lajille vahingollista, kilpailija hylätään.

Sama koira voi osallistua samana päivänä kahteen luokkaan (2 starttia), mikäli päivämatka ei ylitä 12 km sulanmaanlajeissa tai 20 km lumella.

Rataselostus on pakollinen kaikille kilpailijoille SM-kilpailuissa.

Koira tulee olla tunnistusmerkitty. Useampipäiväisissä kilpailuissa tulee kilpailuun osallistuvista koirista toimittaa sirulista kilpailun järjestäjälle.

Kilpailuissa noudatetaan IFSS:n antidopingsääntöjä, joihin sisältyy WADA:n säännöt kilpailijoille ja IFSS:n erityissäännöt koirille.

Alkoholin käyttö kilpailusuorituksen aikana on kiellettyä.

Koirien pitäminen vapaana kilpailupaikalla on pääsääntöisesti kiellettyä.

Kilpailijan, koirien ja varusteiden tulee olla tarkastettavissa lähtö- tai varikkoalueella 10 min ennen kilpailijan lähtöä. Kaikkien varusteiden ja koirien tulee olla tarkastettavissa tarvittaessa myös lähdön jälkeen. Kilpailija vastaa itse siitä, että käytettävät varusteet ovat sääntöjen mukaiset ja tuomarin hyväksymät.

Mikäli kilpailijan koira käyttäytyy aggressiivisesti kilpailun aikana tai kilpailupaikalla, hylätään ko. koira kilpailuista ja se saa 1. kerralla 6 kk kilpailukiellon ja 2.kerralla 12 kk kilpailukiellon, 3. kerrasta seuraa elinikäinen kilpailukielto.

Lähtö

Valjakon/koirakon lähtöpaikka vaihtelee luokittain. Kärry-, pyörä- ja valjakkoajoluokissa lähtöpisteen määrittää eturengas tai reen puskukaari. Se ei saa ylittää lähtöviivaa ennen kilpailijan lähtöaika. Juoksuluokissa sekä kilpailijan että koiran tulee olla kokonaan lähtöviivan takana. Jokaisen kilpailijan tulee pysähtyä lähtöviivalle, vaikka oma lähtöaika olisi jo mennyt umpeen.

Kilpailija, joka ei ole startannut lähtövälin puoleenväliin mennessä (1 min lähtövälillä tarkoittaa 30 s:a), myöhästyy lähdöstä ja joutuu starttaamaan luokan viimeisenä. Lisäksi lähdöstä myöhästymisestä saa kolme kertaa luokan lähtövälin suuruisen aikarangaistuksen (1 min lähtövälillä tarkoittaa 3 min aikasakkoa). Mikäli kilpailija epähuomiossaan tai lähettäjän virheen takia lähtee ennen omaa lähtöaikaansa, korjataan lähtöaika vastaamaan todellista lähtöaika. Muissa tilanteissa, joissa valjakko lähtee liian aikaisin, langetetaan kilpailijalle kolme kertaa lähtövälin suuruinen aikarangaistus.

Lähdön yhteyteen on määritetty lähtöalue, joka on vähintään 30 m pitkä. Tältä alueelta kilpailijan tulisi ehtiä poistua ennen seuraavan kilpailijan lähtövuoroa, muuten kilpailija voidaan hylätä. Lähtöalueella avustajat saavat auttaa kilpailijaa ellei sitä ole erikseen kielletty.

Maali

Valjakko on maalissa silloin, kun valjakon ensimmäinen koira ylittää maaliviivan. Mikäli kilpailussa on käytössä jokin elektroninen ajanotto, joka edellyttää muunlaista maaliintulon määrittämistä, on siitä informoitava kilpailijoita ennen lähtöä. Karannut valjakko on maalissa vasta, kun kilpailija itse ylittää maaliviivan.

Ennen maalia on määritetty maalialue erillisin merkein. Tällä alueella normaalit ohitussäännöt eivät ole voimassa eli ohitettavan kilpailijan ei tarvitse pysähtyä tai hidastaa pyydettyä, mutta kilpailija ei saa ohitustilanteessa kuitenkaan häiritä tai estää toista kilpailijaa. Muut kuin kilpailija itse eivät saa kannustaa valjakkoa ylen määrin esim. maaliin tultaessa.

Reitti

Koko valjakon ja kilpailijan on kierrettävä koko kilpailureitti, ellei radalle ole erikseen määritetty koiran jättöpaikkaa. Mikäli valjakko poistuu reitiltä, on sen palattava takaisin samaan kohtaan, josta se poistui reitiltä. Radan varrella olevat toimitsijat saavat avustaa kilpailijoita tuomarin määrittelemällä tavalla. Kilpailijan itse tulee pyytää apua ja apu rajoittuu pääasiassa koirien hallintaan tai kärryn/reen paikallaan pitämiseen. Mikäli kilpailureitillä kaksi rataa yhtyy, on etuajo-oikeus sillä valjakolla, jonka johtaja on edempänä. Mikäli kilpailu on yhteis- tai takaa-ajolähtö, ei millään valjakolla ole etuajo-oikeutta, eivätkä normaalit ohitussäännöt ole voimassa.

Ratamerkit

Ratamerkit ovat maalattu vain toiselta puolelta, jolloin ne osoittavat kulkusuunnan.

Punainen merkki (pyöreä) on kääntymismerkki. Se sijaitsee n. 20 m ennen risteystä samalla puolella, jonne valjakon tulee kääntyä. Punaisella merkillä merkitään myös radalla olevat 'sokeat' käännökset. Mikäli käännös koskee vain tiettyä luokkaa, on merkissä ko. luokkaa kuvaava tunnus.

Sininen merkki (neliö) on kuittausmerkki. Se voi sijaita kummalla puolella rataa tahansa. Sitä käytetään risteyksissä, joista rata kulkee suoraan. Sinistä merkkiä käytetään myös risteysten jälkeen kertomaassa oikeaa reittiä silloin, kun risteystä ennen on ollut punainen kääntymismerkki.

Keltainen merkki (kolmio) on varoitusmerkki. Sillä merkitään kohdat joissa voi joutua hidastamaan tai etenemään varovasti. Merkki sijaitsee noin 20 m ennen aluetta, josta se varoittaa. Mikäli varovaisuutta vaativa alue on pitkä, merkitään se kahdella päällekkäisellä keltaisella merkillä. Tällöin alueen loppuminen merkitään yhdellä keltaisella merkillä, jossa on punainen tai musta rasti. Radan kaikista kohdista, jotka on merkitty keltaisella varoitusmerkillä, kerrotaan rataselostuksessa.

Muut merkit: lähtöalue merkitään erillisin merkein (esim. molemmin puolin rataa olevilla sinisillä merkeillä). Maalialueen alku merkitään valkoisella merkillä johon on merkitty jäljellä oleva matka.

Radalla pitäisi käyttää esteitä (esim. aitoja tai nauhoja) risteyksissä, joissa hyvilläkin valjakoilla voisi olla ongelmia.

Ohitussäännöt

Ohittava valjakko voi pyytää tietä, kun ohitettava valjakko on noin 15 m päässä. Ohitettavan valjakon tulee siirtyä radan reunaan ja hidastaa vauhtiaan. Mikäli ohittava valjakko pyytää pysähtymään tulee ohitettavan pysähtyä ja pitää valjakkonsa paikallaan. Koirajuoksussa, -pyöräilyssä sekä 1- ja 2-koiran kärryluokissa ei tarvitse pysähtyä. Mikäli ohittava valjakko sotkeutuu ohituksessa, tulee ohitettavan valjakon pyydettyä pysähtyä odottamaan avoimessa ja kahdeksan koiran luokassa korkeintaan minuutin ajaksi ja kaikissa muissa luokissa ½ minuutin ajaksi. Kun valjakko on ohitettu, se ei saa yrittää ohittaa ohittajaansa uudelleen ennen kuin avoimessa luokassa on edetty 1600 m tai on aikaa on kulunut 4 min ja muissa luokissa on edetty 800 m tai aikaa on kulunut 2 min. Mikäli molemmat kilpailijat ovat yhtä mieltä, voi ohituksen tehdä koska vain. Mikäli ohittaja pysähtyy vaihtamaan koirien paikkaa valjakossa tai korjaamaan välineitään, ei ohitettavan tarvitse jäädä odottamaan. Edellä kuvatut säännöt eivät koske koirajuoksu ja -pyöräluokkia. Näissä luokissa ohittava voi vain pyytää ohitettavaa hidastamaan. Peräkkäin ajavien valjakoiden tulee pitää väliä vähintään yhden valjakon mitan verran muualla kuin ohitustilanteissa tai maalialueella.

Valjakkoajo

Koirat valjastetaan reen eteen päáliinaan jonka täytyy olla taipuisa ja ei-jäykkä. Koirat tulee kiinnittää päáliinaan kaulaseisingeillä ja vetoliinoilla. Johtajat voivat juosta ilman seisinkiä mikäli uralla ei ole vastaantulevia valjakoita. Reessä voi olla sieppausköysi reen kiinnittämistä varten. Mikäli koira joudutaan poistamaan valjakosta kesken kilpailun, tulee se kuljettaa kokonaan rekipussissa maaliin asti; ellei radalla ole virallista koiran jättöpaikkaa (joita on lähinnä pitkänmatkan kilpailuissa).

Sulanmaan luokat

Kilpailija ei saa kirittää koira (koiria) etenemällä sen (niiden) edellä. Koira ei saa pakottaa liikkumaan. Mikäli koira kieltäytyy etenemästä, tulee kilpailijan keskeyttää suoritus. 4-8 koiran kärryluokissa koiran voi jättää radalla olevaan tarkastuspisteeseen, mikäli radalla on sellainen.

Sääntörikkomukset

Mikäli kilpailija haluaa tehdä ilmoituksen sääntörikkomuksesta, tulee se tehdä ylituomarille välittömästi sen luokan maaliintulon jälkeen, jossa rikkomus on tapahtunut. Tämä ilmoitus voi olla suullinen. Kirjallinen ilmoitus sääntörikkomuksesta tulee tehdä tunnin sisällä maaliin saapumisesta.